

Over recensie: 'Geen serieuze poging om de ratten te vin- den'

Marc Loth vraagt zich in zijn recensie af of mijn boek *Kwade zaken* voldoende empirisch gehalte heeft om te kunnen gelden als verhandeling over beroepsethiek (*Advocatenblad* 2007-9, p. 377). De casus zouden te werkelijkheidsvreemd (en te 'dor') zijn. Dat moet dan ook gelden voor de rechtspraak zelf, want alle casus in het boek zijn aan die werkelijkheid ontleend.

Vervolgens stelt Loth terecht de vraag of die casus voldoende representatief zijn. Misschien niet helemaal (als dat al zou kunnen), maar: (normatieve) beroepsethiek is geen (descriptieve) rechtssociologie (die jammer genoeg nog steeds niet veel heeft te bieden over advocaten en anderen in de rechtspraak). 'Logisch gezien is de toepassing van regels problematisch, maar sociologisch niet', citeert Loth. Dat is nu net het probleem van beroepsethiek: zijn gevestigde praktijken (onderwerp van sociologie) beroepsethisch aanvaardbaar?

Casus dienen hier niet tot beschrijving en verklaring van de juridische beroepspraktijk. Zij moeten juist laten zien dat beroepsethiek belangrijk is, én dienen als illustratie van beroepsethische beginselen. Op die beginselen gaat Loth niet in, terwijl mijn boek juist

probeert uit te leggen dat die beginselen zijn gegeven met zin en doel van juridische ambten en beroepen in de rechtspraak. Dat lost niet alle praktische dilemma's op, toch kan het helpen als advocaten en anderen zich vaker afvroegen wat zij eigenlijk aan het doen zijn en waarom.

Kregen de juristen te veel op hun donder, al dan niet door de 'ratachtige illustratie' op de omslag? Dat was en is natuurlijk niet de bedoeling. Als ze maar wakker worden, al dan niet door enige irritatie. Te oordelen naar inhoud (en toon) van Loths recensie is dat bij ten minste één jurist goed gelukt. Nu nog (en daarin heeft Loth in ieder geval groot gelijk) een samenhangend onderzoeksprogramma juridische ethiek.

(Hendrik Kaptein, Universiteit Leiden)

.....